בית שמאי פרק רביעי זבחים מה.

הלכתא למשיחא. הרי קבע לנו הלכה הצריכה לנו לימות המשיח כשיבנה בית המקדש ועכשיו לא הוצרכנו לה: **א"ל הלכה קאמינא.** הלי דמיתמהנא קביעות [1] הלכה הוא דמיתמהנא דמיגרס בעינן מיתני משניות ומחלוקת הלכות עבודה לפי שתורה היא וצרום וקבל שכר אבל קיבוע הלכה אינה אלא להודות הלכה למעשה ועכשיו אינו נוהג: **מתני' קדשי עובדי כוכבים כו'.** מפרש בגמ' וכשהתנדבום לגבוה קאמר: **גמ' ת"ר כו'.** מפרשה לקמיה: **ואין מביאין נסכים.** כפני עצמם בלא זבח כשבאלו שמתנדבין יין כתנדן במנחות (דף קד:): **כיצד אני רואה.** כלל הדברים הללו אני רואה בקדשי עובדי כוכבים להמיר בקדשי ישראל: **שנאמר בסם לה'.** דכתיב אים אים מבית ישראל וגו' (ויקרא כב) ולדרשינן בהכל שוחטין (חולין יג:) אים מה ת"ל אים אים לרבות את העובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדבות כישראל: **כמה דברים אמורים.** לאין מועלין בהן אתמן למ"ק: **אכל בקדשי בדק הבית.** עובד כוכבים שהתפיס [2] לבדק הבית: **מועלין בו.** ולקמן מפרש טעמא: **דגמרינן מעילה מעל מעל מפרומה.** כתיב במעילה ומעלה בשגגה (ויקרא ה) וכתיב בתרומה ולא ישאו עליו מעל (שם כב) ובתרומה כתיב בתריה והשלו קרא ולא יחללו את קדשי בני ישראל: **דבתרומה** [3] **כתיב בני ישראל.** מקדשי בני ישראל (שם כב): **תמורה** [4]. בהמה: **למעשר בהמה.** דכתיב במעשר והיה הוא ותמורתו (שם מ): **ומעשר בהמה למעשר דגן.** עשר תעשר ואמר מר בבכורות (דף נג:) בשני מעשרות הכתוב מדבר אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן: **דבר אחר למד** [5]. מעשר בהמה הלמוד בהיקש אלא יהא נוהג בעובדי כוכבים מחר ומלמד על התמורה בהיקש: **מעשר דגן חולין הוא.** ובכל התורה למדין למד מן הלמד חוץ מן הקדשים כדאמר בפחיחו מקומן (לקמן מט:): **הניחא למאן דאמר כאר מלמד אוזלין.** לפי מלמד חולין אף על גב דלמד קדש למדים בו הלמד מן הלמד ופלוגתייהו בפחיחו מקומן (שם): **עובדי כוכבים לא מייחו.** דלא אתרבו עובדי כוכבים אלא לנדרים ונדבות דכתיב בקרא לכל נדריהם וגו' (ויקרא כב) וה"ה נמי דלא מייחו חובה הקבוע להם [6] זמן כגון עולת רחייה ושלמי חגיגה אלא לא פסיקא ליה הואיל ומביאין עולה ושלמי נדבה אבל מעשר חטאת ואשם לא שייך כהו כלל: **אורח.** בפרשת נסכים כתיב בשלח לך כל האזרח עשה ככה ואינה יכולין לקמן בפרק בן התדיר (דף לח:) אזרח מלמד שמתנדבים נסכים [7] ומביא כפני עצמן נדבה: **ת"ל ככה.** יעשה לשור שאחר שחובה תלויה בקרבן ל"ש ישראל ול"ש עובד כוכבים הלכך שלא דמי נסכיה יקרבו משלו ואם לאו מקריבים משל ציבור שנתאי ס"ל הוא במסכת שקלים (פ"ז ה"ג): **מ"ט רבי.** אמילתיה דר"ש קאי אמעילה דקאמר אכל קדשי בדק הבית דעובדי כוכבים מועלין: **וכי גמרה מעילה מפרומה.** למעוטי עובדי כוכבים דומיא דתרומה קדשי מזבח הוא דגמרה [8] דקדיש גופייהו כתרומה שאינן נפדין: כמזיד

[1] הלכתא למשיחא א"ל אביי אלא מעתה כל שחיטת קדשים לא לתני הלכתא למשיחא הוא אלא [2] דרוש וקבל שכר ה"נ דרוש וקבל שכר הכי קאמינא לך הלכתא למה לי לישנא אחרינא א"ל הלכה קאמינא: **מתני'** [3] א קדשי עובדי כוכבים אין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא והשוחטן בחוץ פטור דברי רבי שמעון א) [4] רבי יוסי [5] מחייב: **גמ'** [6] ת"ר קדשי עובדי כוכבים [7] לא נהנין ולא מועלין ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וטמא [8] ואין עושין תמורה [9] ואין מביאין [10] נסכים אבל קרבנן [11] טעון נסכים דברי רבי שמעון אמר רבי יוסי רואה אני בכולן להחמיר שנאמר [12] בהן 1לה' [13] בד"א בקדשי מזבח אבל בקדשי בדק הבית מועלין [14] בהן: [15] לא נהנין ולא מועלין: לא נהנין מדרבנן ולא מועלין [16] דגמר מעילה 2חט 3חט מתרומה (ו) [17] דבתרומה כתיב 4בני ישראל ולא עובדי כוכבים: ואין חייבין עליו [18] משום פיגול נותר וטמא: מ"ט דאתי פיגול עון עון מנותר ואתי נותר חילול חילול מטומאה ובטומאה כתיב (ב) 5בני ישראל ולא עובדי כוכבים: ואין עושין תמורה מאי טעמא [19] דאיתקש תמורה למעשר בהמה ומעשר בהמה איתקש למעשר דגן ובמעשר דגן כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים [20] וכי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש [21] מעשר דגן חולין הוא הניחא למאן דאמר [22] בתר מלמד אוזלינן אלא למ"ד בתר למד אזלינן מאי איכא למימר אלא מעשר בהמה חובה שאין קבוע לה זמן הוא וחובה שאין [23] לה זמן קבוע ישראל מייתו עובדי כוכבים לא מייתו: ואין מביאין נסכים: תנו [24] רבנן 6אזרח אזרח [25] מביא נסכים ואין העובד כוכבים מביא נסכים [26] יכול לא תהא עולתו טעונה נסכים ת"ל 6ככה: אמר רבי יוסי רואה אני בכולן להחמיר [27] בד"א בקדשי מזבח כו': מ"ט קסבר כי גמרה מעילה חט חט מתרומה דומיא דתרומה דקדישא קדושת הגוף אבל קדושת בדק הבית דקדושת דמים לא [28] ת"ר [29] דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה **הלכתא** [1] למשיחא. כי האי גוונא פריך בריש ד' מיתמה (סנהדרין נח:) ומיתמה דברים עצרה יוחסין (קידושין עב:) מ"ר יהודה [2] אמר רב הלכה כרבי יוסי דעתידין ממזרין ליטהר [3] ומאן נפקא מינה עכשיו שלא להרחיק משפחות שאין יודעות ובקלושין פירשתי [4] במאי פליגי רבי יוסי ורבנן בממזר ידוע או בשאין ידוע ובפ"ק דיומא (דף יג.) דפסיק כר' יוסי [5] לשון מחזר לעבודתו ושני אינו לאור כו' נפקא מינה עכשיו בגשיא או רשם שיהנה אז פרנס שנתמנה על הציבור ועבר מתמת אונס ועבר האונס ונפרק אלו דברים (פסחים סט:) דפסיק הלכה כר"ע דכל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת לענין פסח נפקא מינה בזמן הזה לענין מילה ואע"ג דגבי מילה נמי פסיק הכי בהדיא (בשבת קנ:) מ"מ לאלומי פפקא דמילה פסק נמי גבי פסח הכי וכפ"ק דתענית (דף ד:) דפסיק רבי אלעזר הלכה כר"ג דאמר בשבעה במרחשון ומוקי לה התם בזמן שבית המקדש קיים נפקא מינה גם בזמן הזה לגבי בגל דאית להו פירי בדברא כדקאמר התם הא לן והא להו ומיהו בסוף התכלת (מנחות נג:) קשה דפסיק רבי יוחנן כאבא יוסי בן דוסתאי גבי מביאי כ"ג ונראה דרב יוסף דזקא דאית בא) ליה הכא וכנסנדרין (דף נא:) דאין לפסוק הלכתא למשיחא וה"ר מיים מפרש דלא פריך הלכתא למשיחא אלא היכא דאיכא תרתי שהוא למשיחא וגם עושה איסור בב) דליכא נפקותא בהלכתא אלא על ידי איסור לא שייך לפסוק למשיחא ג): **והשוחטן** בחוץ **אמור דברי ר' שמעון.** דגמרא לא תני בברייתא שוחט בחוץ כחוץ לא תני תמורה בברייתא וחה תימה וא"ת אי ר"ש ס"ל כרבי אליעזר ב) דאמר פרק ואלו מנחות (דף עג:) דאין עובדי כוכבים מביאין אלא עולות א"כ מאי איריא קדשי עובדי כוכבים דאין מייחין עליהם משום פיגול נותר וטמא אפי' דישראל נמי הא שמעינן ליה לר"ש נסוף דס שחיטה (כריתות כב:) דאין פיגול בעולין ואין נותר בעולין וא"ל דבבר לה כר' יוסי הגלילי דמביאין אפילו אלמים ועוד י"ל דבכריתות (דף יג: ודף כג:) מוכח דטעמא דר"ש משום דאין איסור אל על איסור וקדשי עובדי כוכבים שרו מדאוריתא כדתניא בגמרא לא נהנין מדרבנן ולא מועלין דגמר מנו מתרומה [3]: **רואה אני** בכולן להחמיר שנאמר בהן לה'. פי' בקרא דאין אים דמרבינן עובדי כוכבים שנודרין כתיב בה' לימוד שעובדי ב) כוכבים הם בכלל קדשי ה' משמע הכא דאיכא מעילה דאוריתא בקדשי מזבח וקשה דלא איפריך ג) מהכא לר' יוחי דאמר בפ' קדשי מזבח בטעילה (דף טו.) דאין מייחין מעילה אלא על קדשי בדק הבית כדפריך התם ד) ומשני כולהו מדרבנן ועוד תנן פ' אמרו לו (כריתות יג:) יש אוכל אמילה אחת וחייב עליה אכרע מעטות ואשם אחד ומו דשלהי כל הנכסר (חולין דף קח.) אמר ר' יוחי גופיה כאשר יורם וגו' מה פר כהן משיח יש בו מעילה אף שלמים יש בהן מעילה ומו דשלהי תמורה (דף נב:) א"ר יוחי גופיה אין מעילה מפורשת מן התורה אלא בעולה בלבד שנאמר לה' קדשים המיוחדים לה' וא"ל דבר אינתר לעהוריים ה) אכל באמורים אלא בעולה בלבד שנאמר לה פקעה פסיעה דאיכא מעילה דאוריתא וקשה לי על זה אמאי לא מצי כמעילה הכי דכי פריך מעוכת ולישני ו) באמורים: **ואין** עושין תמורה דאיתקש למעשר בהמה. בפרק קמא דתמורה (דף ג.) דרש מדכתיב ברש עניינא דבר אל בני ישראל אים כי יפליא ות"ש מהתרה בהמעילה אלא מגזירה שוה דמטו מתרומה פ' הנסרפין (סנהדרין פד.) והאי תנא לא יליף אלא דומיא דתרומה וא"ל דהקדש שלא נפדה לא מיירי בבדק הבית אלא בקדשי המזבח שהוממנו דכיון דמעיקרא הוה בהו מעילה בשביל שהוממנו לא פקעה המעילה ואכתי מזמח של מיכני מכנים (שם ב.). דגמר מעילה חטא חטא מתרומה, מה תרומה אין מיתה נוהגת אלא בתרומת ישראל, הכהנים כתיב ולא יחללו את קדשי בני ישראל, אף מעילה אינה נוהגת אלא בקדשי ישראל (ערכין ה:) אבל בקדשי בדק הבית. שהקדישו עכו"ם מועלין (תחורה כ.). ויפרכינן הכא מאי שנעמא דבי מעילה חטא אמתרומה דומיא דתרומה דקדושת הגוף אבל בדק הבית דמים לא בתרומן מינה, ועשה זה מלאתי מפיהם נוכחים הוא עיקר שהרי בפרוש נאמר שם, ומפי הטורה שנתפתי דקדשי מזבח דעכו"ם אין מועלין בהם משום בטעילה מיהלן כן קדשים אמאי מועלין אלא דבדק הבית דעכו"ם לא מיירי אלא בדבר הנעשה בהמה. בפרק קמא דתמורה (דף ג.) דרש קמא דתמורה (דף ג.) אמרינן לא איתקש אלא לענין אנה: **דומיא** דתרומה דקדישא קדושת הגוף. וא"ת מאהרה לגהנה מקדשי בדק הבית מנין דמנן אלו הן הלוקין (מכות יג.) ותשיב הקדש שלא נפדה משמע דבר שיש לו פדיון והייטו קדשי בדה"ב הא לא דיעינן מאהרה בטעילה אלא מגזירה שוה דמטו מתרומה פ' הנסרפין (סנהדרין פד.) והאי תנא לא יליף אלא דומיא דתרומה וא"ל דהקדש שלא נפדה לא מיירי בבדק הבית אלא בקדשי המזבח שהוממנו דכיון דמעיקרא הוה בהו מעילה בשביל שהוממנו לא פקעה המעילה ואכתי דקאמר ת"ק אינו מועלין, בקדשי

מסורת הש"ס

א) סנהדרין נח:, ב) [פוטה מד. סנהדרין סט ועוד.] ירושי נזיר פי"ז ה"ב, ג) ירושי ספ"ב דתרומות, ד) תמורה כ: [ערכין ה:] [תוס' פ"ק ה"ד, ה) ירושי תרומות פ"א סה"א, יבמות פי"ג ה"ט, ו) ערכין ה:, ז) [תמורה ב. כל הענין], ח) [פסחים לג. קידושין מב: סנהדרין סד. תמורה כ: מעילה יח:], ט) [לקמן ב:] מט מכות יט:, י) [לקמן ג. תמורה כ:, כ) [מכות יט: ע"ש לקמן ס: תמורה כח: ל"ו:], ל) [תמורה ג. מנחות נב:] [קדושין מב: קו. ירושי שקלים פ"א ה"ד, מ) עי' ירושי שקלים פ"ד הי"ג, נ) פסחים טז: ס: יומא ז. יבמות 5. ניטין נד. מנחות כה., ס) [לא נמצא סם בקדישין], ע) [לשון יהיו מלא לתיקים. כ"ל כמרש יומא, ופ"ב תו' יומא יג. ד"ה הלכה ומה מרגשם שם נלמדו], פ) [ערכין תי' תמורה ג. ד"ה ומעשר דגן]

שינויי נוסחאות

א) נקלת טוסח' ומסמנות מיתת רבי מאיר (הגריב"ז) יב"מ פרש"ש ספ"ב דתרומות (מהאבי"ש). ועי' מעיל שמואל דלגבי זו מיישב קו' תוד"ה והשוחטן. ועפ"ז יפ"ש. ב) בתמורה הגיל' ואין מביאין עליהם נסכים. וע' כ"מ פ"ג ממע"ק ה"ה דכיה נר' הרי"מ. ועי' מוקף רש"י: ג) מיהות שנאמר בהן לה' ליתא בתמורה. יעי' קרל"ח: ד) סי' מרדה ד"ש שמועלין בהן ורש"י ל"ג בן (שי"מ) ובתוספתא גרס ליה: ה) ל"ל עליהן (שי"מ): ו) שאין קבוע לה זמן (כתה"ר): ז) ל"ל דתניא אזרח (הגריב"ז): ח) כק"ר ים להחמיר מ"מ לה' כתיב בהו במד"א בקדשי בר' קסבר כו'. ורש"י ל"ג בן (שי"מ). וע' לעיל אות ד: ט) אקביעות (שי"מ): י) שהתפיס מנה (שי"מ): יא) ל"ל ובטומאה (שי"מ. ציון הגריא): יב) מיהות ויגורו מקדשי נתחלל. ול"ל אשר יקדישו (הגריא): יג) ככל דפקיר כתוב המורה וכן כתה"ר). וכ"ל תמורה המורת בהמה (תוס'). ס"ה ולגמרא ל"ל תמורת בהמה למעשר בהמה ידל"ת. וכן ניכסה דש"ר בתמורה ג' ע"ש דאיתקש תמורת בהמה למעשר בהמה: יד) הלמד בהיקש מעשר בהמה בהיקש מדגן שלא יהא כו' כל"ל (שי"מ): טו) ל"ל לה (שי"מ): טז) נסכים בכל יום ודוקא אזרח ולא עכו"ם כל"ל וסס"ד. ומה"ד מביא נסכים. בפני הבו' (שי"מ): יז) מיהת דגמרה מתתן (שי"מ): יח) שם איתא אמר רב אמר שמואל (הגריב): יט) כש"מ נוסף ולא פריך הלכתא למשיחא: כ) יוסי דאמר ראשון (שי"מ): כא) הוא דאית ליה ל"ל (שי"מ): כב) איסור כיון דליבא (שי"מ): כג) ל"ל עקיבא (שי"מ ורי"ב). ועי' מלמ"ש: כד) דרש איתא כמן הדיבור שכנ"ב אבל הענים והלבונה כו'. ותינו נר' כדיבור נפנ"ש אלא הכל המקן אחד. ובכ' המתוחרים המתיקוהו לע"ב דשיך למעוה שם, ועי' כה"ר. אבל בש"מ הניחו כמן בתקונו, אלא שהוקף מילות קיישי וכל"ל וא"ת הא דתנן לקמן נוטא ר"ש בדבר שדרכו לאכול חייב אבל הענים הלבונה כו' והד"ת: כה) ל"ל שקדשי עכו"ם וכו': כו) הגריב"ז: כז) ל"ל שרוך שי"מ: כח) התם טובא שי"מ: כט) ל"ל לבהנים (שי"מ): ל) ל"ל דלמי כי הכ"ל ס"ש הכ"מ דנבי מיגל נותר וטמא פסק דלא כר"ש משום דהתם מלינ עליה מ"ק ולכה כס"ק נגד ר"ש, משא"כ כאותיר מוץ דפליג עם ר"ש פסק כר"ש [כר"ש ל"ל טעות ול"ל כר"ש] (ציון). ולהה כמה' הקודם בלקוטים:

מסה א מי' פ"מ מהלי פסה"מ הלכה מד:
מסב ב מי' פ"יא מהלי פסה"מ הלכה נח:
ג מי' פ"ה מהלכות מעילה הלכה טו:
נא ד מי' פ"ח מהלכות תמורה הלכה ו:
נב ה מי' פ"ג מהל' מעה"ק הלכה ה ועיין בס"ק:
נג ו מי' פרק ז מהלכות פסה"מ הלכה לד:

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְאֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל נִדְבוֹתָם אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַיקוָק לְעֹלָה: ויקרא כב, יח
2. נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יקוָק וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַיקוָק אֵיל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה, טו
3. וְשָׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא יִשְׂאוּ עָלָיו חֵטְא וָמוֹת בּוֹ כִּי יְחַלְּלוּהוּ אֲנִי יקוָק מְקַדְּשָׁם: ויקרא כב, ט
4. וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת קֳדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יָרִימוּ לַיקוָק: ויקרא כב, טו
5. דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו וְנִזְּרוּ מִקָּדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יְחַלְּלוּ אֶת שֵׁם קָדְשִׁי אֲשֶׁר הֵם מְקַדִּשִׁים לִי אֲנִי יקוָק: ויקרא כב, ב
6. כָּל הַזָּכָר בְּכָל בְּהֵמָה אֲשֶׁר יַקְרִיב מִמֶּנָּה לַיקוָק אֵשֶׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ לַיקוָק: במדבר טו, יג

הגהות הב"ח

(א) גמ' ובתרומה מתיב וכו': (ב) שם ונטומה מתיב כני ישראל ולא עובדי כוכבים. נ"ב עי' לעיל דף נו ע"ב בתוספות ד"ה אלא למאתיי כו':

גליון הש"ס

מתני' ר"י מחיב. עיין לקמן דף קמז ע"ב תוס' ד"ה אסור ותמצאת דף קנ ע"ב תוס' ד"ה והעלה: נמי' מקום נסכים וד"ס.) בתשובת מוה' נלמלן דמסנהי פיקון מ' דף ט ע"ב כתב בכל ספרי פתיקי דזקוקי אבר נמלמלי כידי ל"נ דר"ש וכ"נ מדברי תוספות פכ"ל: שם דבתיהנה בתיב בני ישראל. עיין קדושין דף מא ע"ב תוספות ד"ה והנכרי:
* נדפס בליקוטים בפמ' הקודם

מוסף רש"י

הלכתא למשיחא. הלכה זו כשיבאו ימות המשיח אינצרך לנו (סנהדרין נא.) **לא נהנין ולא מועלין.** שלם נהנה מהן לא מייחי קרבן מעילה, דלא דיינין ליה כשאר קדשים שנהנהנו מהן מעל. משום דלא אסור בהנאה אלא מדרבנן מלקמן: ר"ג ואין מביאין נסכים. ר"ג פליגן, והכי פירושו דאין מביאין נסכים של עכו"ם בפני עצמן כישראל שמתנדב נסכים בפני עצמן, אבל בהדי קרבנו מביאין, כלומר כהדי קרבנו מביאין, מתנדבין נסכים שקלים שוו אחת מן המקנים שאינקנו ר"ד, דעכו"ם שעילה שלהו דמי נסכיהן ממדינה כיס מקבלין כימנו, אבל קרבנו ודאי טעון נסכים, דהכהי קרבנו מביא נסכים: **רואה אני בכולן להחמיר.** דלא נהנין ומועלין ומחיינן עליהן משום פגול נותר וטמא: **ומעשר בהמה למעשר דגן.** דכתיב אים אים מבית ישראל אים אים לרבות עובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדבות כישראל: **כמה דברים אמורים.** לאין מועלין בהן אתמן למ"ק: **אכל בקדשי בדק הבית.** עובד כוכבים שהתפיס לבדק הבית: **מועלין בו.** ולקמן מפרש טעמא: **דגמרינן מעילה מעל מפרומה.** כתיב במעילה ומעלה בשגגה (ויקרא ה) וכתיב בתרומה ולא ישאו עליו מעל (שם כב) ובתרומה כתיב בתריה והשלו קרא ולא יחללו את קדשי בני ישראל: **דבתרומה** [1] **כתיב בני ישראל.** ויגזרו [2] מקדשי בני ישראל (שם כב): **תמורה** [3]. בהמה: **למעשר בהמה.** דכתיב במעשר והיה הוא ותמורתו (שם מ): **ומעשר בהמה למעשר דגן.** עשר תעשר ואמר מר בבכורות (דף נג:) בשני מעשרות הכתוב מדבר אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן: **דבר אחר למד** [4]. מעשר בהמה הלמוד בהיקש אלא יהא נוהג בעובדי כוכבים מחר ומלמד על התמורה בהיקש: **מעשר דגן חולין הוא.** ובכל התורה למדין למד מן הלמד חוץ מן הקדשים כדאמר בפחיחו מקומן (לקמן מט:): **הניחא למאן דאמר כאר מלמד אוזלין.** לפי מלמד חולין אף על גב דלמד קדש למדים בו הלמד מן הלמד ופלוגתייהו בפחיחו מקומן (שם): **עובדי כוכבים לא מייחו.** דלא אתרבו עובדי כוכבים אלא לנדרים ונדבות דכתיב בקרא לכל נדריהם וגו' (ויקרא כב) וה"ה נמי דלא מייחו חובה הקבוע להם [5] זמן כגון עולת רחייה ושלמי חגיגה אלא לא פסיקא ליה הואיל ומביאין עולה ושלמי נדבה אבל מעשר חטאת ואשם לא שייך כהו כלל: **אורח.** בפרשת נסכים כתיב בשלח לך כל האזרח עשה ככה ואינה יכולין לקמן בפרק בן התדיר (דף לח:) אזרח מלמד שמתנדבים נסכים [6] ומביא כפני עצמן נדבה: **ת"ל ככה.** יעשה לשור שאחר שחובה תלויה בקרבן ל"ש ישראל ול"ש עובד כוכבים הלכך שלא דמי נסכיה יקרבו משלו ואם לאו מקריבים משל ציבור שנתאי ס"ל הוא במסכת שקלים (פ"ז ה"ג): **מ"ט רבי.** אמילתיה דר"ש קאי אמעילה דקאמר אכל קדשי בדק הבית דעובדי כוכבים מועלין: **וכי גמרה מעילה מפרומה.** למעוטי עובדי כוכבים דומיא דתרומה קדשי מזבח הוא דגמרה [7] דקדיש גופייהו כתרומה שאינן נפדין: כמזיד

לה' קדשים המיוחדים לה' וא"ל דבר אינתר לעהוריים ה) אכל באמורים אלא בעולה בלבד שנאמר לה פקעה פסיעה דאיכא מעילה דאוריתא וקשה לי על זה אמאי לא מצי כמעילה הכי דכי פריך מעוכת ולישני ו) באמורים: **ואין** עושין תמורה דאיתקש למעשר בהמה. בפרק קמא דתמורה (דף ג.) דרש מדכתיב ברש עניינא דבר אל בני ישראל אים כי יפליא ות"ש מהתרה בהמעילה אלא מגזירה שוה דמטו מתרומה פ' הנסרפין (סנהדרין פד.) והאי תנא לא יליף אלא דומיא דתרומה וא"ל דהקדש שלא נפדה לא מיירי בבדק הבית אלא בקדשי המזבח שהוממנו דכיון דמעיקרא הוה בהו מעילה בשביל שהוממנו לא פקעה המעילה ואכתי

שיטה מקובצת והשוחטן בחוץ אמור. אמר הרב דבי מיכי דדרשינן בשחוטי חוץ בני ישראל מנאמר על שחוטי חוץ ולא שוחטי כוכבים, הייג נדחים בני הקרבן דזיקא לקרבן של בני ישראל מיהיבן על ולא לקרבן של שוחט כוכבים (תורה"ש): **אבל** קרבנן משון נסכים. אלא שלא הנסכים יהיה מסלו, ואם לא תמצ לנור (תורה"ש): **דבר** ר"ש. אמר ר' יוחי בר' כשמעון. ובן נלמה מדבר הטעם: ד"ה דומיא דתרומה דקדמתי שם ומ"ל דלרבנן מ"ש ממלאתיה דר"ש קמי. אבל ר"ש ר"ש ליה דקאמר לקמן מ"ש ממלאתיה דר"ש קמי. ואם בעיקרא של הספרים ותיאמר מה שפסק הרמב"ם כפוף פרית מלכות מטלי המקדשין קדשי נרש לפן מיהיבן עליהן משום פיגול נותר ומטמא, אלא כרבי יוסי, ובכל מעשה דמתנן בתרן ר"ש (ב"ש): **ובטומאה** כתיב בני ישראל ולא עובדי כוכבים. ולא"ת הנסמן הכא דמיהיבן ולא אמלו לשוחטת הגוף. ויכל דרשינן לעיל בפרק קמא מ' מ' מחלת מ' מ' מחלת שיטת. ל"ל דמקרא לן מיהל מיהל שיש בשוחט דקרא דמסיק דבני ישראל (ויקרא מב. ג.) ואלא הכלל לא כתיב שם מיהל. ל"ל דקרא (נמר קלא) (דמיהל מ' מ' נמן) מעשה דקרא דבני ישראל (תורה"ש): **שאין** קבוע להם זמן. ואלא מאמר לרב לזכרר מעשה מעשה קבוע לפסח לפסח זמן. הלא כה לן מיהלן (אמיליון) קרבן הקבוע לפסח לפסח זמן. ולא כמה דמיהלן אמיליון לקרבן הקבוע לפסח לפסח זמן. ל"ל דמ"ש מיהלן דהיומה לפסח לפסח מיהלן כגון שלמי נדבה אי שולא נדבה. מפל"ר כמלר (תוספות) שאין קבוע לפסח לפסח זמן ולכן מעשה מעשה לאין קבוע לפסח לפסח זמן מעשה דפעיקרא ליה (תורה"ש): **אורח** מביא נסכים. כיון מנמנה דף מב ע"ב בחיבוי מסקנא: תוד"ה ומעשר בר' בבבורות אמרינן בה. מר' תוס' כמרות לב ע"ב (ד"ה ובכ"ן). דף מא ע"ב (ד"ה מתקנה):

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com